

nasce o Belgia orientala, unu teritoriu neutralu intre natiuni mari, o tiéra libera intre poteri, o natiune culta si fericita. Se cautamu se nu devemnu mici, candu potemu fi mari; déca inse vomu poté se remanemu o potere mare, se ne punemu tóte silintiele, cá se fimu independenti si liberi.“

Acésta este nou'a profesiune de credintia a vechiului organu deakistu. Ea sémana, cá döue fire de Peru cu aceea a lui Kossuth: astfelii că unu altu jurnal maghiaru „Magyarország“ (Nr. 210 din 31 Iuliu) are dreptate, candu dice, că aceste consideratiuni ale lui „Pestinapló“ nu se deosebescu intru nimic'a de profesiunea de credintia a lui Kossuth: „Déca o fortuna europeana ar' dobori corón'a austriaca de pe capulu lui Franciscu Iosifu, atunci numai decât i-asiu depunemntul de credintia“. Maghiarii intrati odata pe acestu povernisiiu... déca se voru mai poté opri ne-o va poté spune numai viitorulu.

Cronic'a evenimentelor politice.

„Monit. Rom.“ publica unu decretu domnescu, care dispune, că în lipsa Domnitorului lui Carolu din tiéra, tóte lucrările administrative publice, cari ceru intarirea domnescă se voru supune aprobarei consiliului ministrilor, de cătra fiecare ministru in parte si li se va dá cursu sub reserv'a sanctiunei domnesci ulterior. Numirile său destituirile de functiunari publici, cari se voru face dupa cumu va gasi cu cale consiliul ministrilor voru fi cu titlu provisoriu pénă la întorcerea Domnitorului.

Mariile Loru Regale au manifestat dorintă de a pastrá in tóta caletori'a celu mai strictu incognito. Mercuri scrie „Monit.“ — voru ajunge la Vien'a, unde se voru opri numai o di si voru merge la Baden spre a vedé pe archiducele Rainer si Albrecht, ear' Vineri in 13 Aug. voru porni spre Ischl spre a face visita imperatului si imperatesei Austro-Ungariei, de acolo apoi voru urmá caletori'a spre Sigmaringen resiedintă augustilor loru parinti.

Relatiunile intre Romani'a si tinerulu statu bulgarescu in timpulu din urma devenisera fórtie incordate din caus'a mai multor incidente provocate de guvernul din Sofi'a prin o procedura cu totulu volnica, că se nu dicem bulgarésca, care fini prin a fi desaprobată chiaru din partea celor mai buni amici ai tinerului statu dela Dunare. Éca ce cettim in acésta privintia in „Fremdenblatt“ din 8 Augustu st. n.:

„Se scie, că acumu cátuva timpu s'a escatu intre guvernul romanu si celu bulgaru unu conflict asupra essercitarii jurisdictiunei consulare a consulului romanu din Varn'a, la care s'a opus tribunalulu de acolo. Guvernul bulgaru a destituit negresitu pe presiedintele tribunalului din Varn'a, si a insarcuat pe unu membru alu Curtii de apel din Rusciucu cu cercetarea acestei afaceri, dér' n'a informatu pe representantul romanu despre acésta si nici n'a respunsu pénă acumu la not'a-protestu a guvernui romanu. Intre acestea poterile primindu o depesia circularia a guvernului romanu, au luat acésta afacere in manile loru considerand'o, că de principiu, de vreme ce este vorba de aplicarea articolului 50 din tractatulu dela Berlinu, dupa care supusii romani, cari locuiescu in intrulu imperiului otomanu, se voru bucurá de acelea drepturi de care se bucura si supusii celoralte state europene. Nu de multu, dupa cumu se scrie cătra „Augsburg Ztg.“, guvernul austriacu a transmisu representantului romanu din Sofi'a o comunicare, cu care s'a associat in totulu si guvernul anglesu, prin care aréta, că romanii in bas'a mai susu citatului articulu din tractatu, potu se se bucur de jurisdictiunea consulara, care este unu dreptu stabilitu prin capitulatiuni. Bulgari'a n'a potutu in adeveru se ridice nici o obiectiune contr'a drepturilor din capitulatiuni, dér' a credintu, că, intru ceea ce privesce pe Romani'a, va poté se se sustraga dela acésta, talmacindu tractatulu dela Berlinu astfelii, că si cumu desemnarea de imperiulu otomanu nu ar' privi si pe Bulgari'a. Dér' comunicarile cabinetelor austriacu si anglesu sunt si contra acestei talmaciri si Romani'a nu va mai fi impeñecata de Bulgari'a de a usá de dreptulu seu, si pe lénge acestea guvernul bulgaru va trebui se dé celui romanu satisfactiunea ce acesta i-a cerutu.“

In Berlinu si cu deosebire in Vien'a isi dau mare silintia de a trage si pe Romanii'a in cerculu aliantiei austro-germane. Cores-

pondentulu berlinesu alu lui „Pester Lloyd“ ne da o nouă dovédă despre acésta voindu a demonstra însemnatatea politica, ce-o are visit'a principelui Carolu la Curtea austriaca in Ischl. „Se pare“ scrie elu, „că unele elemente in Rusia voiesc se provóce o interventiune unilaterală, in contra Pórtei, din cauza refusului ei de a dă Greciei Thesali'a si Epirulu. Se dice, că Russia face pregatiri, că indată ce s'ar' ciocni Grecii cu Turci'i se isbuñesaa si in Bulgaria si in Rumeli'a orientala orasă, care i-ar' dă apoi ocazie a intreni spre a salvă pe Slavi. Cu privire la acésta se crede la Berlinu, că rolul principelui Carolu la Ischl va fi de o mare importanță. Sunt multi, cari sustinu, că este vorba de inaugurarea unei alianțe directe a României cu Austro-Germania. Nu este imposibilu, se dice, că poziunea principelui Carolu se fia intarita cu acésta ocazie prin a ceea, că titlul sau de principe s'ar' străformă in titlu de rege. Ori cumu va fi inse se poate constata de acuma, că inca mai de multu s'a nascutu ide'a, că cabinetulu dela Bucuresci se 'si caute unu radiemu in cabinetele dela Vien'a si Berlinu, ceea ce n'ar' contine nimicu provocatoriu pentru Rusia, pe cátu timpu tractatulu dela Berlinu va ramane in vigore.“

In França urmáza o serbatore politica dupa cealalta. La 8 Augustu s'a intemplatu caletori'a presiedintelui republicei Jules Grévy la Cherbourg, unulu din cele mai importante porturi militare ale Françiei. D. Jules Grévy a fostu insocit in acésta caletoria de d-nii L. Say si L. Gambetta, presiedintii parlamentului si de mai multi ministri si sub-secretari de statu. Intrég'a caletoria a actualilor guvernanti ai republikei a fostu unu adeveratu marsiu triumfal. Pretutindenea au fostu in adeveru primiti cu celu mai mare entusiasmu. Acestu faptu, avendu-se in vedere caracterul eminamente politici alu serbatorii dela Chorbourg, este de cea mai mare importanță pentru aprecierea exactă a actualei situatiuni politice interne a Françiei. In adeveru arangiarea acestei serbatori, cu ocaziunea careia d-lu Jules Grévy 'si-a facutu cea d'antai caletoria oficială n'a avutu altu scopu decât serbatorirea marei victorii reportate de ideile republicane la ultimele alegeri pentru consiliile generali departamentală și cu alte cuvinte successulu, ce l'a avutu partidul republican in crancen'a s'a lupta avuta cu tóte partidele inimice republicei cu ocaziunea acestor alegeri. Astufelii numai ne potemu esplica febrilulu entusiasmu, ce au intempiat in intregu percursorul seu d-lu Jules Grévy si cu ai sei. Că o dovédă mai faptica despre solid'a poziune si marea popularitate a guvernului, care conduce astazi destinele Françiei, trebuie se se considere impregiurarea, că consiliul municipal si populatiunea din Cherbourg a renunciat de a da espressiunea superarei, ce le a causat ofens'a facuta de admirul Ribourt cu ocaziunea distribuirei stindartelor la marina, numai din marea cosideratiune ce au pentru guvernamentul d-lui Grévy. Se scie, că admirul Ribourt, care este prefectul maritim alu departamentului, la deflarea in fruntea trupelor marinare de sub-comand'a s'a n'a voit se salute tribuna municipale. Marea recela, cu care l'a tractat presiedintele republicei se esplica, că presemne, că acestu reactionar admirul va fi deparcat in curând din functiunea, ce indeplinește astazi, dandu-se astfelii satisfactiunea deplina opiniei publice.

In timpulu din urma s'a vorbitu fórtie multu despre ambiciosele tendintie ascunse ale d-lui Gambetta, de a resturna pe d-lu Grévy pentru a-i ocupa loculu nepotendu se astepte, că acesta se si indeplinesca terminulu de 7 ani, pentru care a fostu alesu. Atitudinea observata de d-lu Gambetta de d-lu Grévy in decursulu intregei petreceri din Cherbourg, unde a evitat cu ingrijire orice pasare, ce ar' fi potutu se arunce vre-o umbra asupra presiedintelui republicei, dovezesc pénă la evidentia, că intre acești eminenti omeni de statu esista cea mai buna intielegere si că tóte faimile colportate de press'a reactionara nu urmarescu altu scopu decât a planta simburele discordiei intre cei doui omeni de statu. Astufelii la bauchetulu, ce s'a datu in onoreea inaltilor ospitali d-lu Gambetta in toastuiu, ce a tenu intre altele dise: „multumindu pentru simpathia areata, credu, că trebuie se observu, că desi primescu paritatea celor trei presiedinti in simpathia populatiunei, totusi n'o potu primi in ierarchia. Populatiunea scisa fórtie bine ce facea candu puse in fruntea Françiei pe unu omu atât de inteleptu, de dreptu

si de eminentu, că Grévy, care merita in adeveru se stă in frunsea natiunei franceze“.

Marea infrangere, ce a suferit intregul partidu monarchistu si in deosebi partidul bonapartistu si clericalu la alegerile consiliilor generale este o pipaita dovédă despre inarea slabitiune politica de care este lovita actualmente acestu partidu. Efectulu acestei infrangeri au trebuitu se siuntia monarchistii cu atât mai multu, cu catu ei nu se sfisera a escontenta dinainte resultantele acestor alegeri, că totu atâtea proteste contra fămoselor decretu din Martie esecute pénă acumunumai contra jesuitilor. Numai este indoială, că aceste decrete voru fi puse in lucrare preste puçinu si in ceea ce privesce pe celealte congregatiuni monacali. In adeveru ultimele sciri din Parisu ne spunu, că ministrul de interne a adresat satu prefectorilor unu circulariu, in care le recomanda atitudinea, ce voru ave se observeze față de congregatiunile, ce nu voru intardia de a fi lovite de pomenitele decrete.

Brasovu 13 Augustu.

(Camer'a comerciala si industriala din Brasovu in conflictu cu guvernulu.) Ministrul de comerciu br. Kemény print'ordonația cu data 10 Aug. a. c. a dissolvat camer'a comerciala si industriala din Brasovu. Acésta mesura extraordinara a fostu provocata print' unu conflictu, ce s'a escatu intre guvernul si intre numita camera, din cauza, că acésta a refusat de a dă unu ajutoriu anualu de 200 florini scólei industriale din orasul secuiescu Szepsz-St.-György.

Inca asta primavéra ministrul de comerciu si industria a cerutu dela camer'a din Brasovu declusuri asupra motivelor, din cari refusa scólei din Sz.-György ajutoriul materialu cerutu. Camer'a din Brasovu a respunsu, că a fostu hotaritul in 1879, că se nu introducea in cerculu ei sistemul de a dă ajutare scóelor industriale. Catu pentru scóla din Sz.-Sz.-György, care a insistat mai multu pentr'unu ajutoriu, camer'a a declarat, că nu i se pare consultu de ai dă subvențiunea ceruta, din cauza, că inspectorul scolaru de acolo a raportat, că invetiatorii dela acea scóla nu primesc dela orasul Sz.-Sz.-György onorariul, căli sa promisu pentru orele ce le propunu sără prin urmare camer'a print' subvențiune a scólei din Sz.-Sz.-György ar' sprigini numai negligentia orasului Sz.-Sz.-György.

In urm'a acestui respunsu ministrul a ordonat că camer'a comerciala din Brasovu se de casă ei pentru anii 1880, 1881 si 1882 că 200 fl. pe anu scólei industriale din Sz. St. György. Contra acestei ordonante camer'a a facutu o reprezentatiune, aratandu intre altele că Secuimea si se deosebire orasului Sz. St. György platesc că contribuire celu mai puçinu la cassa camerei si ar' fi nedreptu de a favorisa numai orasul S. S. György facia de tóte celealte orasie industriale din cerculu ei. Din contribuirile anuale intra in cassa camerei comerciale 7000 fl. pe anu si adeca plătesc comitatul Brasovului 2400 fl. alu Sibiu si alu Ternavei mari 2500 fl. ear' comitatele Treiscaune, Csik Odorheiu si Fagarasiu plătesc laolaltă pe anu 2100 fl. Comitatul Treiscaune plătesc singuru 800 fl. ear' orasul Sz. St. György 115 fl. pe anu.

Ministrul de comerciu a respunsu la acésta ordonantă că se se plătesc imediat scólei din Sz. György sum'a de 200 fl. pentru anul curent, totodata a admoniatu aspru pe camera, care dupa legge trebue se se supuna ordinelor ministeriale.

Asupra acestui din urma rescriptu s'a consultat camer'a comerciala in siedint'a dela 3 Aug la care a asistat si d. Robert Szasz, concipit in ministerul de comerciu, tramsu anume de ministru in calitate de representant alu seu. Secretariul camerei că raportor, a recomandat camer'a se supune la ordinele ministrului si a se adresa apoi la dieta cerendu o interpretare autentica a § 26 art. de lege VI 1868. Iosifu Dück a pledata caidurosu pentru perseverarea camerei in rebusu seu, căci este mai onorificu a fi consecuent. s. a. Comissariul ministerial a declarat apoi pe bas'a § 2 alu art. de lege VI 1868 asupra camerei comerciale, că camer'a este datore a executu ordinului ministrului.

Punendu-se la votu propunerile s'a primitu propunerea lui Iosifu Dück cu 15 voturi contra 5. Comissariul guvernului a telegrafat in acestu rezultat ministrului, care apoi prin ordinul dela 10. c. a dissolvat in poterea § 24 A. L. VI 1868.

cameră comercială din Brasovu insarcinându-o să fie în timpu de 24 ore avereia camerei comisariului guvernator. R. Szysz, care o va administra conținându totodata și afacerile cancelariei camerei.

Legea memorată în § 24 prescrie pentru casu disolvarei, că în timpu de 3 luni trebuie să se realizeze membrii camerei. — Avisu pentru Români din acestu oras, că se se intereseze de cum pentru reprezentarea loru în viitora camera!

Caus'a agrara ardeléna in diet'a maghiara.

(Urmare.)

§ 4. „Inainte de aducerea sentinției partidele au dreptul să schimbă titlulu, pe care si-au basatu actiunea său de judecătore, cu altulu, care cade în cadrul acestei legi, și care nu incetase încă la presentarea actiunei, — și așa modifică conformitate cu același rogarile predate în actiunea său sub cursul pertinacării.

De alta parte judecătoria încă este indreptată a judeca diferențele de drept ce există între partide, pe basăa dovezilor procurate, independent de alegatiunile și rogarile parților; înse în procesele ce se voru rezolvi după legea asta, nu este permisă se se incuviintă astfelii de prezentări, cari s'ar basă pe titluri ce nu s'au enumerate în lege, său, cari în timpul presentării actiunei înceuse deja din cauza intrelasarei terminelor precluse.

Sentința adusa în cestiunea de permissibilitate, în procesele intentate pentru segregarea padurilor, pasiunilor și proprietăților, precum și în cele de proporționare, trebuie să urmărească realitatea și formă media obiectului regularei al segregării, precum și designarea ei după carteaua.

In contra sentinției tribunalului potu apela partidele sau dominium la respectivă tabă regescă, și de acolo la curia reg. ungara că curte suprema.“

Se primește.

Capitolul III.

Permissibilitatea comassarei.“

Se primește.

§ 5. „Totu după aceste norme au se se continue, eventual completări și judece, tōte procesele enumerate în § 3, în cātu la intrarea în vigoare a acestei legi acelui număr fi încă proovedute cu sentinția devenită în valoare de ceptu.“

Se primește.

tivarea verbală a votului separatu, imi iau voia a reflectă d-lui deputat antevoritoriu, că aceea ce voiesce d-sa se restituie, adeca dispositiunea ce comisiunea juridica a scosă afară din proiectul original alu guvernului — că și avereia celor ce sunt sub tutela și curatela se se socotescă cătra posessiunea celor ce ceru comassarea, nici într'unu casu nu o potu acceptă!

A alteră indreptătirea individuală a celor ce sunt sub tutela și curatela într'unu astfel de modu, acela după parerea mea violădă dreptulu materialu.

Nu sunt acestia dōra parias, cari nu'si potu exprimă vointă, ci sunt omeni, despre cari se ingrijesc legea. S'a îngrijită legea de tutori respective curatori, cari suplinescă vointă minorenilor resp. a curandilor.

Si mie într'adeveru mi se pare o mare nedreptatea ceea că d. e. avereia unui individu de 23 ani, care prea bine scie că eventuală comassare este în contra intereselor lui, numai pentru aceea se se socotescă la posessiunea celor ce ceru comassarea, pentru că elu n'a ajunsu încă la anul etatii 24 dăra pe candu se va efectua comassarea va fi deja maior.

Asemenea ar' fi nedreptate după parerea mea, dacă avereia unui risipitor pusu sub curatela s'ar' socii la posessiunea celor ce ceru comassarea, și chiaru în casulu candu curatorulu lui s'ar' opune, său comassarea ar' fi în contra intereselor celor ce l'au pusu sub curatela.

Din aceste motive dăru eu nu primescă propunerea lui Ugron Gábor, care tintesce a restitu o modalitate respinsă din partea comisiunei juridice.

Reintorcendu-me acum la motivarea votului separatu, trebuie să observă înainte de tot, că alinea ultima din § 6 nu se coprinde în proiectul ministerial original, ci este introdusa de comisiunea juridica, pentru că tocmai § 6 din acel proiect a normat cestiunea computării în modul urmatoriu:

„La computarea acestei $\frac{1}{4}$ parti se voru socii cătra posessiunea celor ce ceru comassarea, nu numai cele enumerate în § 19 art. de lege LV: 1871, ci și bunurile statului, bisericilor și fundațiilor publice, precum și posessiunea celor ce stau sub tutela și curatela.“

Comisiunea juridica a redigiatu acestu paragrafu cu totul de nou, a eliminat adaogerea averei celor ce stau sub tutela său curatela, a introdusu înse în § 6 o alină nouă, care sună astfel:

„Acele paduri, pasiuni și trestisuri, cari sunt insarcinate cu usufructuri urbariale, precum și acele teritorie de usu comunitar, cari cadu sub proporționare, în cātu regularea loru nu este terminata încă, se socotescă cătra posessiunea celor ce ceru comassarea generală, — din contra aceleia, a caroru segregare urbarială său proporționare s'au efectuat dejă, se socotescă cătra posessiunea acelora, a caroru proprietate au devenită în urmă impărtirei.“

Minoritatea comisiunei juridice, care s'a formatu Asia, că pentru sustinerea acestui § au votat 5, er' pentru eliminare 4 membri din comisiune și astfel d-lu presidentul al comisiunii nu si-a potutu exercita dreptulu de votare. (Întrăruperi: Acestea nu-si au locul aici!) Eu ve spune fapte. Daca am comisă vr'o indiscretiune, d-lu presedinte ne va spune indata, daca am purcesu necorrectu.

Formandu-se astfel, dicu, minoritatea, minoritatea a propus că acestu paragrafu se se elimină. Minoritatea comisiunei juridice recunoște importanța comassarii din punct de vedere alu economiei nationale, dăr crede, că deocamdată am satiefacutu recerintelor rationale ale economiei nationale, daca reducem $\frac{1}{3}$ parte a posessiunei cerute de legea anterioră la $\frac{1}{4}$ parte, permitindu $\frac{1}{4}$ parte provocarea comassarii, ba permitindu că acela $\frac{1}{4}$ parte se se adaoage preste cele ce s'au cerutu după legea anterioră și averile statului și ale fundațiilor publice; dar a merge penea unde a mersu minoritatea comisiunei juridice, minoritatea asta nu numai necompatibilă cu principiile dreptății, ci tiene chiaru de unu lucru fōrte periculosu.

Maioritatea comisiunei juridice isi motivădă propunerea în modul urmatoriu:

„Alina' ultima a acestui paragrafu s'a află necesară din motivulu, să teritoriale comune ce formă media obiectulu segregării și alu proporționarii, penea la inchiaierea regularii nu an unu proprietarii cu dreptu esclusiv si perfectu, ccre se fia indreptătuită a decide cum si unde au se se adaoage aceste teritorie. Deci aci legea trebuie se suplinescă lipsă declaratiunei proprietarilor și teritoriale din cestiune se le socotescă la posessiunea celor ce ceru comassarea, chiaru și din acel motiv, că possibila combinare a regularii acestor teritorie cu comassarea va face de prisosu procedură după și speselle duple.“

Deci onorata Camera! în motivarea scrisă se află numai unu singur argument pentru sustinerea acestei alini, și acestu argument este: fiindcă este dubios unde se se socotescă teritoriale comune, trebuie se le adaogemul la posessiunea celor ce ceru comassarea.

Eu acestu argumentu nu'lui aflu suficientu si nu'lui primescu de locu. De aci s'ar' potea deduce celu multu atâtă, că asemenea teritorie se nu se socotescă de locu, nici cătra

hotaru, nici cătra $\frac{1}{4}$ parte din teritoriu, care cere comasarea.

Onorata Camera! Din dispositiunile acceptate de comisiunea juridica pote se rezultă acea nedreptate, că cu ajutorul acestor teritorie comune se comassă hotarul comunei astfel de indivizi, cari n'au nici unu dreptu la ele, chiaru în contra vointei tuturor celor interessati si cari au dreptu la acele teritorie comune, pentru că în cutare hotarul potu se aiba dreptu la pasiunile si padurile ce formă media teritoriul comunu numai fostii proprietari si fosti iobagi.

Se presupunem acum că dintre fostii proprietari nici unul nu doresc comassarea, bă protestădă chiaru contra ei si că fostii iobagi inca facu asemenea, dar pote că seafia vre-unu omu, care n'a fostu iobagiu, ci si-a castigat cāteva jugere de pamentu dela nisce indivizi, cari nu si-au vendutu dreptulu ce'lui aveau la teritorile comune, ci si l'au rezervat, de aci ar' urmă, că cu adaogerea de astfelii de teritorie unu omu cu 10 jugere va comassă hotarul întregu în contra vointei unanime si a protestelor celor indreptăti la teritoriul comunu. Eu onorata Camera, nu aflu acela modalitate conformă cu principiul dreptății, ci din contra o tenu de pericolosa. (Aprobări in stang'a).

Pe langa acela motivare scrisă s'a mai adusă in cestiune si altu motivu, asupra carui imi tienu de datorintia a me declară. Acestu argument este, că si in Ungaria ori ce omu ar' potă se cera comassarea. La acela, onorata Camera, eu nu voiu se observu, că de cāte-ori voiesc ungurii a vorbi despre referintele din Transilvania, totu-deuna li se dice, că acolo sunt referintie speciale, era candu au lipsa ardeleanii de unu argumentu, se provoca la analogia referintelor din Ungaria, — ci imi i-au voia a accentua că nici in Ungaria nu stă lucrul chiaru asia. Este adeverat că in Ungaria fiacare composessor pote se cera comassarea, dăr' fostilor iobagi nu le compete acestu dreptu individualmente, ci pe basăa art. X din 1836 § 6 numai majoritatea absolută a fostilor iobagi pote se cera regularea posessiunei si comassarea. Potu se cera acestia, adeca oricare dintre fostii composessori si majoritatea fostilor iobagi, comassarea atâtă combinata cu regularea posessiunei cătu si după acela. Dér' aici e o mare diferență, asupra carei imi i-au voia a atrage atenția on. Case, si acela diferenția este: că pe candu in Ungaria composessorul care cere comassarea, trebuie se anticipătă totu spesele de comassare, cari se urca la mii, si pe candu elu nu poate preținde dela ceilalți composessori spesese anticipate de densul pene ce comassarea nu va fi pe deplinu incheiată: după acestu proiectu de lege, dăca se voru primi paragrafi referitor la spesese — si eu nu sunt aplecatu a crede că d-lu referentu după ce s'a primitu odata acestu § se mai fia aplecatu a abandonat paragrafii referitor la spesese — după aceste paragrafi, dicu, proprietariul singuraticu, care cere comassarea, nu se spune pericolului de a investi in procesu o multime de spesese, pentru că elu nu e datoriu a anticipă spesese de comassare, ci va concurge la ele după proporția contribuției in tocmai că aceia, contra caroră, cu adaogarea teritoriului comunu, a esoperat comassarea.

Acela înse este o diferență fōrte esențială si eu, ve marturisescu, atâtă de mare pondură punu pe acela in cātu daca veti binevoi a primi, că spesese se le anticipe acela care cere comassarea, asiu crede că alinea din urmă s'ar potea sustinea in proiectu fara pericolu; dăr' penea candu punctul cardinal alu proiectului este: portarea speselor in comunitate, pe care si d-lu referentu a pusul celu mai mare pondură in cuventarea s'a de introducere — penea atunci sunt datoriu a ve arăta pericolul ce se poate nasce din acestu §.

Dér' este si nelogica acela dispozitie, că-ci de aci urmă, că unde pasiunea si padurea nu este segregată, său proporționarea nu este efectuată inca, unu omu, care possede 10 jugere de pamentu pote comassă unu hotar de 10,000 jugere; după ce se va efectua segregarea si proporționarea ince, totu acelu hotar nu l'aru potea comassă posessorii a 2000 jugere.

Eu nu aflu logica intr'acela, ci este mai logica legea din Ungaria, că-ci după acea lege totu acea chieia se aplică după regulare, care s'a aplicat inainte de regulare.

Acestea sunt motivele din cari eu nu potu primi opinia majoritatii comisiunei, care este nedreptă, pericolosa si nelogica, ci imi i-au voia a recomandă spre primire votul separatu.

(Va urmă.)

(Apel filantropicu.) Precum scimus mai multe comune din giurul Brasovului au fostu cercate de teribilul flagel alu grădinei. Dela comitetul instituitu dilele aceste in Brasov pentru ajutorarea nemorocitelor locuitorilor ai acestor comune primim un apel, care, in estrașu, sună asia:

Concetatiene! Căteva din comunele cele mai muncitoare si mai infloritoare din tierra Băsei au fostu cercate de-o grea nemorocire. O inspaimantătoare vijelia insocita de-o grădina ter-

bila se descarcă în 27 Iuliu a. c. asupr'a comunelor: H e l c h i i, F e l d i ó r a, N o u s i B u d u si nimici totalu cu deosebire in H e l c h i i frumós'a recolta, ce suridea atâtă sermaniloru locuitorii. Graulu si secăr'a, cucuruzulu si ordiulu, verzele si cartofii, hirisc'a si meiul — c'unu cuventu totulu a fostu distrus de-o grindina ne mai vediuta pêna aci prin aceste locuri. Sloiuri de marimea ouelor de gaina si de-o greutate de 4—6 decagrami au sfarimatu tiglele de pe coperisiele caselor, grajdurilor si siurilor. Lucratorii surprinsi in campu au fostu astufeli de reu maltratati, incât multi zacu inca in urm'a ranelor ce le-au causat furiós'a grindina. C o n c e t a t i e n i ! Miseria greu incercatiloru locuitorii este fórtă mare, asia de mare incât este impossibilu a-o descrie. Este deci datori'a nostra a tuturor se alergam in ajutoriulu nenorocitiloru cătu se va poté mai in graba, deorece ei sunt amenintati a deveni victimile desperarei, lipsei si ale fómei ! Ofranidele ne rogamu a le adresá presiedintei comitetului d-lui Iosif D ü c k, fabricantu de pieleria in Brasiovu. In orasii voru circula liste de contribuire din casa in casa. Comitetulu va cuitá ofranidele in „Kronstädter Ztg.“ si va imparti ajutórele incuse intre nenorocitii cei mai lipsiti fara deosebire de nationalitate, dandu apoi séma despre acést'a. Brasiovu 5 Aug. 1880. C o m i t e t u l u

— Administratiunea fóiei nostre e gat'a a primi ori-ce ofrande in favórea sateniloru din giuru cari au suferit atâtă de mari perderi.

Red. „Gaz. Trans.“ —

D i v e r s e .

[R e g u l a r e a O l t u l u i.] In dilele treceute s'a intr'unitu aci in Brasiovu sub presiedinti'a d-lui comite supremu de Szentiványi, o comisiune ad hoc că-se chibzuiésca asupr'a mediulcelor de a regula Oltulu. Intr'unirea a fostu tienuta in localitatile magistratului din locu. Au fostu reprezentate diverse comitate. Din desbaterile acestei comisiuni amu intielesu atâtă, că pentru indeplinirea studiilor preliminarii ale regularei se cere timpu de doi ani de dile si 12000 fl. Pentru executarea lucrarilor de regulare voru trebui mai multe milioane, ce voru trebui se fia impartite pe diversele comitate limitrofe, Comisiunea afandu lucrarile de regulare de neaperatu trebuintiose a decisu a-le recomanda comitatelor interesate spre aprobare.

[R e c o l t a i n R o m a n i a.] „Monitorul agricolu, vinicolu, horticolu“, publica urmatorele amenunte asupr'a recoltei anului acestuia: „Recolta grâului in România este mai sfîrsita. Cultivatorii sunt destulu de multumiti; au avut o recolta de medilociu dobândindu mai la o chia si jumetate de pogon. Cu acesta ocasiune, suntemu fericiți de a poté aretă, că in unele districte satenii s'au insoçit impreuna si 'si-au adunat grâul intr'o aria mare si inchiriindu o masina, 'si-au batutu fiacare grâulu la rîndulu seu dandu ajutoriu unulu altuia.

Porumbulu se vede fórtă bunu si dà mari sperantie mai pretutindeni; inaltimdea coaceniloru este mai de unu stanjinu incarcati de stulei groși si bine facuti. Meiul asemenea este de o frumusetia rara, cumu de multu nu s'a vediutu. Leguminósele, adica: fasolea, mazarea promitu fórtă bune rezultate. Furagiurile sunt mari si cu imbeliugare. Fructele chiaru se afla cu imbeliugare atâtă numai, că sunt vermenóse din cauza, că s'a negligeatu curatirea de omidi in timpulu primaverei, Viile asemenea sunt frumóse, de si prin unele locuri a batutu pétr'a. Anulu acest'a cantitatea va intrece calitatea vinului.

Pêna acumu se crede, că va fi o scadere de pretiuri in producte. Suntemu informati, că s'au facutu comande fórtă insemnate din strainatate, ceea ce da de nadajduitu, că esportati'a nostra se va mari fórtă multu in acestu anu.

In cătu pentru vite, oi si lana, guvernul austro-ungaru a inchis fruntariile sale la esportatiunea acestor productiuni, sub pretextu de bôle contagiose in vite, ceea ce ne face a atrage atentinea guvernului asupr'a acestei inchideri, ale cari'a cause de voru fi adeverate, trebue se faca a disparé cătu mai in graba. Capetandu sciri mai positive nu vomu intardia a le aduce la cunoștința cetitorilor nostri.“

(G l o r i a d i s p u t a t a.) Glori'a doctorului Tanner déca pote fi gloria in tristulu său ex-

perimentu este astadi disputata de . . . unu K e r d ö, unu modestu unguru din H o d m e z ö - V a s á r h e l y ! In adeveru éca, ce ne spune diuariulu „H o n “. Martin Kerdö, carele că unu fanaticu partisanu alu lui Kossuth in intervalul dela 1848—1867 n'a platit nici o data darile de buna voie, n'a luat nici candu in mana bani austriaci si chiaru si in anulu 1867 a scrisu regelui, că „incoronarea n'avea valóre de vreme ce insusi compromisul dualisticu nu era valabilu.“ Acestu omu istorisesce, că pe la inceputulu aniloru 50 a fostu arestatu din caus'a ideilor si expectoratiunilor sale patriotice. Dupace i s'au luat toti banii — Kossuthiani firesce — ce-i avea la sine n'a mancatu in decursu de 41 de dile uimic'a, deorece elu, in locu de a priimi bucate cumpurate cu bani nemtiesci din manile giandarmilor austriaci a preferita se indure fómea. Mai antaiu a fostu rugatu se manance, dup'aceea chiaru amintiatu; in fine pentru a-i escita poft'a de mancare i-se puse inainte mancarile cele mai gustuoase si seducatore: totulu inse a fostu in zadaru. In cele din urma slabise asia de tare, incatul administratiunea inchisorei decise a-i da cu puterea mancarii fluide. Kerdö inse si inclestă dintii asia de tare incatul nici acestu mediulocu de a-i da nutrimentu n'a potutu se reusiesca. Acum autoritatatile considerandu-lu de nebunu i dadura drumulu; Kerdö, inse crediendu, că acést'a este numai o strategema nemtiesca a continuatu cu fómea mai de parte, pena ce ajunse in ultimulu stadiu alu inanitiumei. Abia atunci i se putu da pucinu lapte. Venindu si in fire s'a induplecatu a manca dér' numai bucate cumpurate cu banii sci proprii. Acést'a s'a intemplatu in diu'a a 42-a a flamandirei sale. Astufeliu istorisia Kerdö insusi intemplarea la 1868 in Segedinu, dicendu: „Eu am suferit pentru patria si pentru Kossuth mai multu decâtă Cristosu.“

Déca s'ar mai puté indoi cineva, că, natiunea maghiara nu se afla in fruntea poporilor, că in tote, si in ceea-ce se atinge de prestatii unile flamante, apoi esemplului lui „K e r d ö“ din Mező-Vasárhely scosu la lumina, ceva cum tardiu de guvernamentalui „Hon“ 'lu va convinge pe deplinu.

[C o n t r a m u s c a t u r e i d e a l b i n e] Midilocul celu mai bunu si fórtă simplu contr'a impunsaturilor de albine, vespi, etc. este, pe lêngă spiritulu de salmiacu, fluiditatea, care se nasce in pipe de tabacu, bâgaulu si scrumulu. Fumatorii de tigari potu intrebuinta acea parte din tigare, care se tine in gura si prin acést'a devine umeda. Acestea tóte se punu său se storcu in ran'a prielnuita prin impunsetura si dorerile numai decâtă incetéza si inflatura nu se desvólta de locu. Acestu medicamentu e cu atâtă mai lesne, cu cătu impunsulu (ranitulu) déca nu este singuru fumatoriu, mai totdeuna afla pe fumatori in giurulu seu, său celu puçinu in apropiare, din a caroru pipa său tigare isi pote castigá léculu dorit. T. R.

[M i n e l e d e p e t r o l e u d i n R u s s i a.] — In Russi'a s'a descoperit acumu de curendu importante mine de petroleu pe o intindere de 1500 de mile de-a lungulu Caucasului, de la marea caspica pêna la marea rosia. Pena acumu numai in doue locuri s'a incercat exploatarea petroleului: una in valea riului Kuban, care se vérsa in marea negra, unde s'au sapatu doue putiuri de cătra o compania francesa; alt'a care a datu rezultate si mai bune langa Bakn pe malul marii caspice. Mai multe putiuri s'au sapatu aci la o adâncime de 300 de metri si produc 28,000 de butoie de petroleu. Pena acumu produsulu nu pare a fi de asia buna calitate că celu din America. „R. S.“

[U n u c o n c u r e n t u p a t r u p e d u a l u d o c t o r u l u i T a n n e r.] „Times“ a primit dilele treceute dela d-lu W. Brankson Richardson o scrisore, in care raportéza urmatorele: „Deodata cu postulu de 40 dile alu doctorului Tanner s'a intemplatu si in propri'a nostra tiéra (Anglia) unu asemenea casu de postu involuntariu inse, a caruia veracitate o potu garantá. Unulu din amicii mei din Devonshire pleca inainte de căteva septemani de acasa, că se cerceze pe mai multi cunoscuti ai sei in diversele parti ale Angliei. Căteva dile dupa plecare s'a i scrisera servitorii sei, că iubitulu seu cane de venat a disparutu. Amicul, dupa ce tóte cercetarile remasera fara rezultat, crediù, că canele i-a fostu furat. Intorcându-se inse dupa o absentia de o luna si cinci dile acasa si deschidiendu bibliotec'a, ale careia usi si ferestrii le inchisese bine inainte de plecare s'a, care nu fù mirarea lui, candu vediù

téraindu-se spre intempinarea s'a canele, pe care lu crediuse furat. Sermanulu animalu era numai scheletu si 'si perduse cu totulu vederea. Dandu-se o buna ingrigire 'si recastigă de nou senatatea si vederea. Lucru de neesplicatu cumu a potutu se traiésca, deorece nu capetase nici nutrementu nici apa atât'a timpu si nici nu rosee carte sau alte obiecte diu biblioteca. Eata totu atâtea fenomene la a caroru esplicatiune 'si potu sparge capetele d-nii fisiologi.

[H a r t h i a d e t i g a r e t r a d a t o r e d e p a t r i a.] In dilele trecute se raporta din Budapest'a unui diuaru vienesu, că ministrul-președinte alu Ungariei, ordonă prin telegrafu autoritatilor comitatense din Liptau, se confise tota harthia de tigare sosita in acestu comitat spre vendiare, deorece pe ea sunt tiparite proclamatii revolutiunari panslaviste. D-lu vice-comite, că omu desceptu si siretu ce este, cumperă pe sub mana tóta harthia de tigare cu pretinsele proclamatii, pentru că prin o confiscare brusca se nu dea alarmă si astfelui marele criminalu se-o pote lua sanatos a. Care fù surprinderea neplacuta dlui vice-spanu, candu vediù, că pe criminal'a harthia de tigare nu se afla nici o proclamatiune panslavista, ci numai reclamele indatinate, si-o pote inchipui ori cine. D-lu ministru-presedinte Tisza fusese dusu pe ghiatia de unu glugetu . . . Limbile rele dicu, că d-lu vice-spanu, care penea numai cu traditinal'a p i p a, acumu, candu are hartia de cigare in abundantia că se nu ramai tocmai de paguba s'a pusu pe fumatulu de cigarette.

(D e n t i s t i s i d i n t i a r t i f i c i a l i n A m e r i c a.) Numerulu dentistiloru in statele unite ale Americei de Nordu a ajunsu astazi insemnat'a cifra de 12000. Dupa o statistica recenta se intrebuintează pentru plombarea de din pe anu in aceste state o diumatate de tonu de aur curat in pretiu de 500,000 de dolari adeca domilióne si diumate de franci, si dupa tóta probabilitatea se intrebuintează spre acelasiu scopu cantitate de 4 ori mai mare de materialii mai etine precum e: platin'a argintulu, etc. Dupa un calculu stabilitu de acelasiu statisticu nu trebuie să treaca decat 300 de ani, pentru că cimitirile Americiei se contine valórea monetelor de auru si platore astadi in circulatiune (150 de milii de dolari, său 750 de milioane de franci) in dinti plumbati. Nu este indoiea, că nobilii Yankee, că omeni practici ce sunt voru sci se afle remediu acestui inconvenient scotindu mortiloru dintii de auru inainte de a-i inmormenta.

Indreptare. In nr. 61 alu „Gaz. Trans.“ columnă I colón'a 1-ma, rîndulu 23 de josu in susu in locu de scurtă vieati'a R u s s i e i este a se céti „a scurtă vieati'a T u r c i e i“ s. c. l.

P r e t i u r i l e p i a t i e i

din 13 Augustu st. n. 1880

	Hectolitre. fl. cr.	Hectolitre. fl. cr.
Grani	fruntea . . . 7.30	Mazarea 670
	midiulocu . . . 7.—	Lintea 835
	de diosu . . . 6.80	Fasolea 560
Mestecatu 5.50	Cartofi 110
Secara	{ fromosa . . . 5.—	Sementia de inu . . . 1210
	de midiulocu 4.80	„ de cânepa . . . 6.—
Ordiulu	{ frumosu . . . 4.80	1 Chilo. fl. cr.
	de midiulocu 4.50	Carne de vita
Ovesulu	{ frumosa . . . 2.30	„ de rimatoriu
	de midiulocu 2.10	„ de berbec
Porumbulu 5.50	100 Chile. fl. cr.
Meiu 6.70	Seu de vita prospetu
Hrisca —	„ „ topitu

C u r s u l u l a b u r s ' a d e V i e n a

din 14 Augustu st. n. 1880.

Rent'a de auru ungară	104.05	Imprumutulu cu pre-miu ung.
Imprumutulu cailorul ferate ungare	126.—	Losurile p. regulare Tisei si a Segedin. 108
Amortisarea datoriei cailorul ferate de ostaung. (I-a emisiune) 83.25		Rent'a de harthia aust. 72
dto. (II-a emisiune) 99.—		„ de argintu . . . 73
dto. (III-a emisiune) 86.75		„ de auru . . . 88
Bonuri rurale ungare 94.—		Losurile din 1860 131.5
dto. cu cl. de sortare 93.25		Actiunile bancei austriace
Bonuri rurale Banat-Timis. 93.25		ungare . . . 831
dto. cu cl. de sortare 93.—		„ bancei de creditu
Bonuri rurale transilvane 93—		ungare . . . 256
„ croato-slav. . . . 94 50		„ bancei de creditu austriace . . . 274
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung. . . 94.—		Argintul in marfuri . . .
		Galbini imperaticei . . . 53
		Napoleond'ori . . . 93
		Marci 100 imp. gerin. 57.5
		Lond'a 117

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gött si fiu Henricu.